

2. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента : учеб. пособ. М. : Финансы и статистика, 2000. 528 с.

3. Родионова В. М., Вавилов Ю. Я., Гончаренко Л. И. Финансы. М. : Финансы и статистика, 1995. 432 с.

4. Мельничук Н. Ю. Теоретичні підходи до визначення поняття системи управління фінансовими ресурсами органів місцевого самоврядування. *Наукові праці НДФІ*. 2010. № 2(51). С. 104-111.

Дрозд Леся Михайлівна

В.о. завідувача сектору інформаційних технологій
та захисту інформації Калуського
УДКСУ Івано-Франківської області
drozdlesya78@gmail.com

Русін Віктор Миколайович

к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Тернопільського національного економічного університету
v.rusin@tneu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ ЗУПИНЕННЯ ОРГАНАМИ ДКСУ ОПЕРАЦІЙ З БЮДЖЕТНИМИ КОШТАМИ

Управління публічними фінансами є невід'ємною частиною функціонування демократичної держави. Обґрунтованість та ефективність управлінських рішень, що приймаються у сфері державних фінансів завжди тісно пов'язана з елементом контролю. В першу чергу це стосується використання фінансових ресурсів держави на всіх рівнях управління. Саме тому, одним із найважливіших принципів побудови та функціонування бюджетної системи України є принцип ефективності та результативності використання бюджетних коштів.

Для ефективного й результативного управління публічними фінансами на всіх стадіях бюджетного процесу проводиться різного роду контроль. Для цього в Україні утворюються державні інституції, які уповноважені на його здійснення. Це можуть бути спеціалізовані органи

державного фінансового контролю, або органи які в процесі своєї діяльності додатково наділяються контрольними повноваженнями.

Невід'ємною складовою державного фінансового контролю є контроль, який здійснюється органами Державної казначейської служби України. Особливість контролю, який здійснюють органи казначейства полягає в тому, що він в основному здійснюється на етапі проведення операцій з бюджетними коштами. Таким чином, при виявленні порушення норм бюджетного законодавства учасниками бюджетного процесу, органи казначейства можуть вжити заходів, які не допустять нецільового та неефективного використання бюджетних коштів.

Перелік повноважень органів казначейства щодо здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства визначено статтею 112 Бюджетного кодексу України [1] та Положення про Державну казначейську службу України, затвердженим Постановою Кабінету міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215 [2].

Згідно норм Бюджетного кодексу України повноваження органів Казначейства України з контролю за дотриманням бюджетного законодавства полягають у здійсненні контролю за:

- 1) веденням бухгалтерського обліку всіх надходжень і витрат державного бюджету та місцевих бюджетів, крім випадку, складанням та поданням фінансової і бюджетної звітності;
- 2) бюджетними повноваженнями при зарахуванні надходжень бюджету;
- 3) відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету;
- 4) відповідністю взятих бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів відповідним бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми;
- 5) відповідністю платежів взятим бюджетним зобов'язанням та відповідним бюджетним асигнуванням [1].

Порушенням бюджетного законодавства визнається порушення учасником бюджетного процесу встановлених Бюджетним кодексом України чи іншим бюджетним нормативним актом норм щодо складання,

розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету та звітування про його виконання. При виявленні органами казначейства фактів порушення бюджетного законодавства, такі порушення документуються, а до порушників застосовуються заходи впливу. Перелік заходів впливу за порушення бюджетного законодавства визначено у статті 117 Бюджетного кодексу України. Органи казначейства за порушення бюджетного законодавства до учасників бюджетного процесу можуть застосовуватися такі заходи впливу:

1) попередження про неналежне виконання бюджетного законодавства з вимогою щодо усунення порушення бюджетного законодавства;

2) зупинення операцій з бюджетними коштами;

3) призупинення бюджетних асигнувань;

4) зменшення бюджетних асигнувань;

5) повернення бюджетних коштів до відповідного;

6) зупинення дії рішення про місцевий бюджет;

7) безспірне вилучення коштів з місцевих бюджетів.

8) інші заходи впливу, які можуть бути визначені законом про Державний бюджет України [1].

Вважаємо за доцільне більш детально проаналізувати випадки зупинення операцій з бюджетними коштами, оскільки при вжитті такого заходу зупиненню підлягають операції з бюджетними коштами на рахунках розпорядників та/або одержувачів бюджетних коштів за бюджетною програмою, за якою виявлено порушення вимог бюджетного законодавства. Процедура зупинення операцій з бюджетними коштами органами казначейства застосовується за порушення бюджетного законодавства в випадках, визначених у статтях 116 та 120 Бюджетного кодексу України.

Так, у 2016 р. органами Державної казначейської служби України було оформлено 837 протоколів про порушення бюджетного законодавства та складено 856 розпоряджень про зупинення операцій з бюджетними коштами на рахунках розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів [3]. Однак впродовж 2017 р. кількість випадків

виявлених порушень бюджетного законодавства, на основі яких було прийнято рішення про зупинення операцій з бюджетними коштами суттєво зросла – майже вдвічі. У 2018 р. також спостерігається нарощення кількості виявлених порушень (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість оформлених органами ДКСУ протоколів про порушення бюджетного законодавства та складених розпоряджень про зупинення операцій з бюджетними коштами за 2016-2018 рр.

Роки	Державний бюджет		Місцеві бюджети		Разом	
	Протоколи	Розпорядження	Протоколи	Розпорядження	Протоколи	Розпорядження
2016	330	364	507	492	837	856
2017	427	516	1135	1329	1562	1845
2018	447	519	1500	1601	1947	2120

Отже, на основі проаналізованих даних можемо стверджувати, що кількість виявлених органами Державної казначейської служби України порушень норм бюджетного законодавства, на основі яких було прийнято рішення про зупинення операцій з бюджетними коштами впродовж останніх років щорічно зростає. Це ще раз наголошує на важливості казначейського контролю, адже це сприяло недопущенню нецільового та неефективного використання бюджетних коштів.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2456-17>.
2. Положення про Державну казначейську службу України: Постанова кабінету міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п>.
3. Інформація щодо зупинення операцій з бюджетними коштами. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/informaciya-shchodo-zupinennya-operacij-z-byudzhethnimi-koshtami>.